

Посольство
Великої Британії
в Україні

МЕРЕЖА
РЕСУРСНИХ
ЦЕНТРІВ
ВІ РОЗВИТКУ МІЖДЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ

ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО ВІДНОВЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
НИЖНЬОДУВАНСЬКОЇ ГРОМАДИ

Про проект

В рамках проекту «Ефективність процесів відновлення та відбудови в Україні через забезпечення участі громадян», який виконує ГО «Центр Добродієв» у партнерстві з громадськими організаціями «Громадська ініціатива Луганщини», «Фонд розвитку міста Миколаєва», «Чугуївська правозахисна група» та «Причорноморський центр політичних і соціальних досліджень», діяльність якого проходить завдяки фінансовій підтримці Уряду Великої Британії, проведено низку заходів з напрацювання дієвих механізмів відновлення Нижньодуванської громади Луганської області. На засіданнях Платформи громадської участі у співпраці з громадським активом, представниками місцевого самоврядування, місцевого бізнес-середовища і жителями Нижньодуванської громади, виокремлено та детально обговорено елементи таких механізмів, що можуть бути запроваджені як в короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі планування і впровадження, їх ризики та сильні сторони, відповідність потребам і ресурсам. Визначено топ 7 викликів та топ 7 пропозицій для відновлення громади. Акценти ставилися на тому, що порядок денний відновлення має визначатися не лише пропозиціями та досвідом донорів, а місцевими потребами та планами, оскільки досвід показує, що швидкі рішення не завжди є сталими й економічно обґрунтованими - тому залучати громадськість потрібно якомога раніше, тоді і програми/плани будуть набагато більш сталими. Для органів місцевого самоврядування важливо визначити, консультиуючись із громадянським суспільством і громадянами, які ключові пріоритети та який місцевий досвід, потенціал можна включити в програми і проекти відновлення вже в найближчий час.

Контекст громади

Нижньодуванська територіальна громада розташована у північно-західній частині Луганської області. Адміністративним центром громади є селище Нижня Дуванка. Громада була утворена у травні 2017 року внаслідок об'єднання однієї селищної та однієї сільської ради, після 2020 р. до складу громади ввійшло 17 населених пунктів: смт Нижня Дуванка, села: Новочервоне, Новониканорівка,

Куликівка, Вестатівка, Олександрівка, Твердохлібове, Преображенне, Тарасівка, Оборотнівка, Наугольне, Софіївка, Пилипівка, Верхня Дуванка, Лебедівка, Яблунівка, Полтава. Громада мала статус спроможної згідно критеріїв, що характеризують основні соціально-економічні показники. Наприкінці 2021 р. затвердила Стратегію розвитку до 2027 р.

З початком повномасштабної агресії більша частина території громади тимчасово окупована з 09.03.2022 та частина знаходиться майже в зоні проведення бойових дій, що значно вплинуло на збереження спроможності територіальної громади. Згідно аналізу та оцінці рівня спроможності за цей час має критичні показники по декільком критеріям, крім того відсутність повної та достовірної інформації про наслідки бойових дій та окупації ускладнюють можливість розрахунків. Указом Президента України від 23.09.2022 № 665/2022 утворено Нижньодуванську селищну військову адміністрацію, яка діє по цей час.

Топ – 7 викликів громади у відновленні

Тимчасова окупація території громади

Земельний фонд та ЖКГ (незадовільний стан сільськогосподарських земель; зруйнування об'єктів критичної інфраструктури та житла, доріг, комунікацій).

Природні ресурси та стан екології (наявність великої кількості відходів від руйнувань; замінування території громади та засміченість земель боєприпасами). Забруднення поверхневих та підземних вод питної якості та земель.

Населення і трудові ресурси (міграція населення громади в інші регіони України або за кордон; складна демографічна ситуація; зростання рівня безробіття);

Економіка громади (на сьогодні жодне із зареєстрованих на території громади підприємств не релоковане; майже всі підприємства мали сільськогосподарську спеціалізацію, тому ведення діяльності не можливе).

Забезпечення різноманітних послуг та соціального захисту населення (руйнування та пошкодження майна комунальних закладів; стан матеріально-технічної бази закладів; втрата кадрового складу).

Забезпечення питань безпеки та потреб гуманітарного характеру (відсутність системи централізованого оповіщення; розмінування; брак кадрів для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; забезпечення гуманітарних потреб).

Топ – 7 пропозицій для ефективного відновлення

Відновлення роботи та функцій органів влади, забезпечення виконання законодавства та нормативно-правове забезпечення процесу відновлення.

Створення матеріально-технічного ресурсу громади та забезпечення потреб гуманітарного характеру для населення.

Створення кадрового резерву для відновлення роботи (органів влади, забезпечення роботи державних установ, надавачів різних послуг для населення).

Створення безпечних умов життєдіяльності для громади (поліції,

ДСНС, екологічних та інших служб та установ – відповідальних за безпеку).

Відновлення роботи державних інституцій та об'єктів критичної та логістичної інфраструктури.

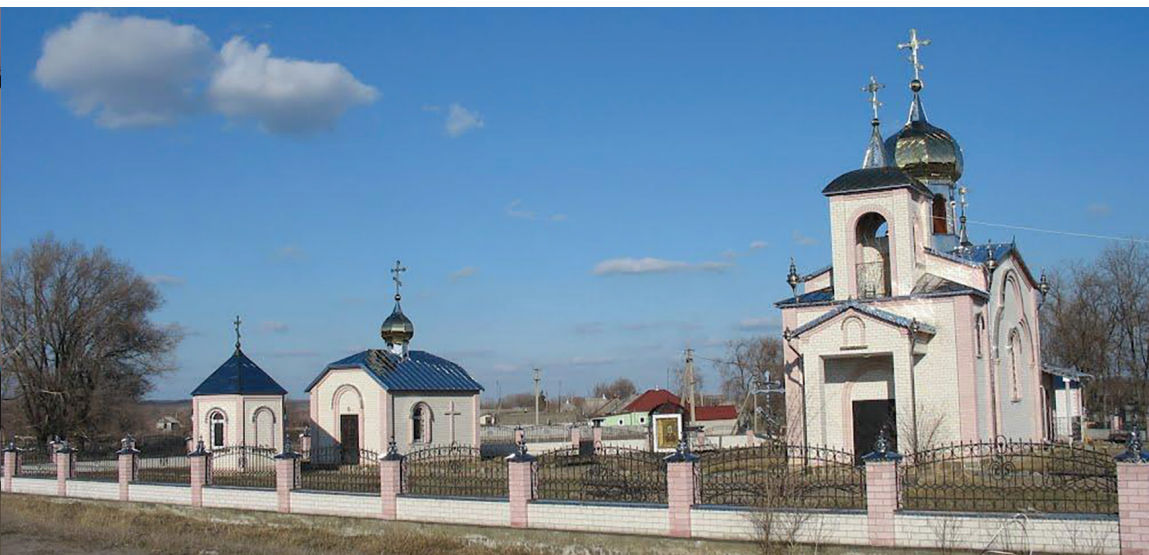
Забезпечення умов для повернення економічно та соціально активного місцевого населення та залучення їх до процесу відновлення громади;

Забезпечення економічної спроможності громади, в т. ч. діяльності бізнесу (повернення діючого бізнесу, створення робочих місць, розвиток виробництва, надання фінансової та технічної підтримки, інвестування).

Висновки та рекомендації

Виклики та тимчасова окупація потребують нових сучасних підходів в процесі стратегічного планування та формування плану відновлення територіальних громад, зокрема тих, що зараз перебувають в небезпеці або окуповані.

По-перше, релокація та збереження інституції органу влади територіальної громади з відповідними повноваженнями дає змогу продовжувати здійснювати публічне адміністрування в складний час, планувати діяльність та формувати бюджет.

По-друге, потрібен розподіл основних завдань щодо відновлення на короткострокові (які можливо планувати та виконувати вже зараз) та довгострокові (так звані просторові/територіальні, які можливо впроваджувати після повернення).

По-третє, в таких умовах потрібно змінювати підходи та формати виконання завдань по відновленню, зокрема формат оф-лайн та он-лайн (надання послуг/ЦНАП тощо).

По-четверте, активно використовувати формати співробітництва та інші форми кооперації територіальних громад з метою ефективного використання повноважень, бюджетних коштів та інших ресурсів (потенційних донорів, благодійних організації, релокованого бізнесу тощо).

По-п'яте, активне залучення населення до процесів відновлення вже зараз для збереження соціальних зав'язків в громаді, в тому числі через використання інструментів місцевої демократії (консультації, створення консультаційно-дорадчих органів, громадські обговорення; соціальна згуртованість; створення центрів/хабів для зустрічей; підтримка молодіжних та культурних проєктів; медіація та робота з конфліктами тощо).

Нижнядубанську громаду

ПЛАТФОРМИ ГРОМАДСЬКОЇ УЧАСТІ У ВІДНОВЛЕННІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Посольство
Великої Британії
в Україні

КОНТАКТИ

Нижньодуванська
селищна військова
адміністрація

+380 (68) 790 56 32

nduvanska-gromada.gov.ua

ГО «Громадська ініціатива
Луганщини»

lekotan@ukr.net

+380 (50) 622 33 30